

MH2-110

December-2016

B.Com., Sem.-III**CC-201 : Economics of Government Finance****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

- સૂચના :**
- (1) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.
 - (2) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
 - (3) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. (a) સમવાયી નાણાતંત્ર એટલે શું ? સમવાયી નાણાતંત્રની સમસ્યાઓ ચર્ચો.
અથવા

સમાજવાદનો અર્થ અને તેના લક્ષણો ચર્ચો.

6

(b) ખાનગી વસ્તુઓ અને ગુણકારી વસ્તુઓ પર ઢૂંકી નોંધ લખો.
અથવા

ખાધવાળા અંદાજપત્ર અને પુરાંતવાળા અંદાજપત્ર વચ્ચે તફાવત દર્શાવો.

4

(c) અંદાજપત્રના ઉદેશો કયા છે ?
અથવા

જાહેર અર્થવિધાન અને ખાનગી અર્થવિધાનનો તફાવત આપો.

2. (a) પરોક્ષ કરવેરાનો અર્થ અને લક્ષણો ચર્ચો.
અથવા

આર્થિક વિકાસમાં કરવેરાનો ફાળો ચર્ચો.

6

(b) પ્રગતિશીલ કરવેરા અને લિખમાન કરવેરાનો તફાવત આપો.
અથવા

ભારતમાં કરવેરા નીતિના મુખ્ય ઉદેશો સમજાવો.

4

(c) કરટાળણ અને કરચોરી વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
અથવા

ભારતીય કરમાળખાની મુખ્ય મયાંદાઓ જણાવો.

4

3. (a) ભારતમાં કેન્દ્ર સરકારની આવકના સાધનોની ચર્ચા કરો.

અથવા

ભારતમાં જાહેર ખર્ચની અભિવૃદ્ધિના કારણો સમજાવો.

4

(b) જાહેર સાહસોમાં વિનિવેશ નીતિ વિશે નોંધ લખો.

અથવા

ભારતમાં રાજ્ય સરકારની આવકના સાધનો ચર્ચા.

4

(c) FRBM કાપદા પર નોંધ લખો.

અથવા

ઉત્પાદકીય અને બિન-ઉત્પાદકીય જાહેર ખર્ચ સમજાવો.

6

4. (a) આંતરિક જાહેર દેવું અને બાહ્ય જાહેર દેવાનો બોજ સમજાવો.

અથવા

જાહેર દેવાની આર્થિક અસરો વિશે નોંધ લખો.

4

(b) સમજાવો :

(i) મરજીયાત દેવું

(ii) ફરજીયાત દેવું

અથવા

કરવેરા અને જાહેર દેવા વચ્ચેના તફાવત ચર્ચા.

4

(c) જાહેર દેવાની ઉપયોગિતા ચર્ચા.

અથવા

આંતરિક જાહેર દેવાના બોજ અંગે પ્રો. લર્નરનું મંત્ર્ય ચર્ચા.

14

5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્ન :

(1) મિશ્ર અર્થતંત્રમાં ક્યું ક્રેત્ર મહત્વનું છે ?

(a) ખાનગી

(b) જાહેર

(c) સહકારી

(d) ખાનગી અને જાહેર

(2) ભારતમાં દર કેટલા વર્ષ નાણાપંચની નિમણૂક કરવી ફરજીયાત છે .

(a) બે

(b) ત્રણ

(c) પાંચ

(d) સાત

- (3) મંદી દરમાન કેવું અંદાજપત્ર ઈચ્છનીય છે ?
 (a) ખાધવાળું (b) પુરોત્તવાળું
 (c) સમતોલ (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહિં
- (4) નીચેની કઈ આવક મૂડી આવક છે ?
 (a) નફાની આવક (b) ડિવિડની આવક
 (c) વ્યાજની આવક (d) બજાર લોન
- (5) સરકારી નિવૃત્ત કર્મચારીઓને અપાતાં પેન્શનનો સમાવેશ શામાં થાય છે ?
 (a) મૂડી ખર્ચ (b) મહેસૂલી ખર્ચ
 (c) રોકાણ ખર્ચ (d) સામાજિક ખર્ચ
- (6) કરબોજના સ્થાનની દાખિએ કરવેરાના પ્રકારો :
 (a) બે (b) ત્રણ
 (c) ચાર (d) પાંચ
- (7) FRBM કાયદો અમલમાં આવ્યો :
 (a) 2001 (b) 2002
 (c) 2003 (d) 2004
- (8) નીચેનામાંથી કયો વેરો રાજ્યોની આવકનું મુખ્ય સાધન છે ?
 (a) કંપની વેરો (b) સંપત્તિ વેરો
 (c) જમીન મહેસૂલ (d) વેચાણ વેરો
- (9) ભારતમાં ખાનગીકરણની નીતિનો કયા વર્ષથી સૈદ્ધાંતિક સ્વીકાર થયો છે ?
 (a) 1981 (b) 1991
 (c) 2000 (d) 2005
- (10) યુદ્ધના ખચને પહોંચી વળવા જે જાહેર દેવું કરવામાં આવે છે તે
 (a) બાહ્ય દેવું છે. (b) તરલ દેવું છે.
 (c) ઉત્પાદક દેવું છે. (d) અનઉત્પાદક દેવું છે.
- (11) જાહેર દેવાનો બોજ વર્તમાન પેઢી પર જ હોય છે આ મંતવ્ય કોનું છે ?
 (a) બુકાનન (b) લર્નર
 (c) પિગુ (d) કેઈન્સ

(12) ભારતમાં જાહેર દેવાનો ઉપયોગ મુજબતે નીચેના ક્યા હેતુ માટે થવાથી બોજારૂપ છે ?

- (a) પાપાનું ઉધોગીકરણ (b) ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર તૈયાર કરવા
(c) બિન-આપોળત ખર્ચ (d) આપોળત ખર્ચ

(13) નીચેનામાંથી ક્યા દેશમાં એકતરંત્રી વિત વ્યવસ્થા છે ?

- (a) ભારત (b) યુ.એસ.આ.
(c) ફાંસ (d) કેનેડા

(14) કંપની વેરો

- (a) લિયમાન વેરો છે. (b) પરોક્ષ વેરો છે.
(c) સપ્રમાણ વેરો છે. (d) પ્રત્યક્ષ વેરો છે.
-

@geniusguruji

MH2-110

December-2016

B.Com. Sem.-III**CC-201 : Economics of Government Finance****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70]**

- Instructions :** (1) Right side figures show the marks.
 (2) Answer following **five** questions.
 (3) **All** questions carry equal marks.

1. (a) What is Federal Finance System ? Discuss the problems of Federal Finance System. 6

OR

Discuss the meaning and features of Socialism.

(b) Write a note on Private goods and Merit goods. 4

OR

Distinguish between Surplus budget and Deficit budget.

(c) What are the objectives of budget ? 4

OR

Distinguish between Public finance and Private finance.

2. (a) Discuss the meaning and characteristics of indirect tax. 6

OR

Write a note on Role of taxation in economic development.

(b) Distinguish between Progressive tax and Regressive tax. 4

OR

Explain main objectives of taxation policy in India.

(c) Distinguish between Tax Evasion and Tax Avoidance. 4

OR

State the main limitations of Indian Tax structure.

3. (a) Discuss the sources of revenue to the Central Government of India.

OR

Explain reasons for the growth of Public Expenditure in India.

- (b) Write a note on disinvestment policy of Public enterprises.

OR

Discuss the sources of revenue for the State Government of India.

- (c) Write a note on the FRBM Act.

OR

Explain productive and unproductive Public expenditure.

4. (a) Burden of Internal Public Debt and External Public Debt. Explain.

OR

Explain economic effects of Public Debt.

- (b) Explain :

- (i) Voluntary Debt
- (ii) Compulsory Debt

OR

Discuss the differences between taxation and Public debt.

- (c) Discuss the usefulness of Public debt.

OR

Discuss Prof. Lerner's opinion on the burden of Internal public debt.

5. **Multiple choice questions :**

- (1) Which sector is more important in mixed economy ?

(a) Private	(b) Public
(c) Co-operative	(d) Private and Public

- (2) The Finance Commission is appointed after every _____ years in India.

(a) Two	(b) Three
(c) Five	(d) Seven

(12) Public debt become burden some because of the use of the following purpose.

(a) Industrialization	(b) Infrastructure
(c) Unplanned expenditure	(d) Planned expenditure

13) Which of the following countries has Unitary Finance System ?

(a) India	(b) USA
(c) France	(d) Canada

(1) Company tax is a

(a) Regressive tax	(b) Indirect tax
(c) Proportional tax	(d) Direct tax
-

@geniusguruji